

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.IV.10.078/2025/4.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes1 (cím1) I. rendű

felperes2 (cím2) II. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Sziklai Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Sziklai Tamás ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím4)

Az alperes képviselője:

Szikora Ügyvédi Iroda (cím5, ügyintéző: dr. Szikora Gábor ügyvéd)

A per tárgya:

Közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.054/2025/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 13.M.70.374/2024/28.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 8. sorszáma alatt kijavított 2.Mf.31.054/2025/7. számú ítéletének a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Törvényszék 13.M.70.374/2024/28. számú ítéletét helyben hagyja.

A Kúria kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 514 350 (ötszáztizennégyezer-háromszázötven) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 259 700 (kettőszázötvenkilencezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű felperes az oktatási intézmény nevel matematika-biológia szakos tanáraként, míg a II. rendű felperes a oktatási intézmény neve2ban angol tanárként állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperes által fenntartott oktatási intézményekben.

[2] 2022. év folyamán Magyarországon a pedagógusok számos, kisebb vagy nagyobb nyilvánosságot kapott demonstrációs eseményt tartottak, amelynek célja a közoktatási viszonyok javítása volt.

[3] Az oktatási intézmény nevelban az I. rendű felperes 25 kollégájával első alkalommal 2022. október 5-én vett részt polgári engedetlenség keretében demonstrációs akcióban, amelynek keretében nem tartotta meg az aznapi órarend szerinti két óráját.

[4] 2022. október 6-án az alperes a polgári engedetlenségben részt vevő személyeket – köztük az I. rendű felperest is – írásban figyelmeztette arra, hogy a demonstrációban való részvételüket jogosulatlan távolmaradásnak tekinti. Felhívta a figyelmüket arra, hogy az órák elmaradása, az előre be nem jelentett munkabeszüntetés korlátozza a tanulók tankötelezettségének teljesítését. Figyelmeztette az I. rendű felperest és munkatársait, hogy amennyiben a munka felvételét ismételten megtagadják, az a közalkalmazotti jogviszonyból származó lényeges kötelezettség szándékos, jelentős mértékű megszegésének minősül, ami alapot ad a rendkívüli felmentésre. Figyelmeztette őket, hogy tartózkodjanak a jövőben a hasonló magatartástól.

[5] Az I. r. felperes változó számú kollégájával további munkanapon is polgári engedetlenségben vett részt, az engedetlenkedők aránya az írásbeli figyelemfelhívás ellenére nem változott. Az I. rendű felperes 2022. október 14-én 4 órát, november 17-én 4 órát, november 18-án 5 órát, november 24-én 1 órát nem tartott meg, így összesen 5 munkanapon 16 óra megtartását mulasztotta el. November 17-én a nyílt óráját megtartotta, illetve a meg

nem tartott órákból 4 órát érintően gondoskodott arról, hogy a diákoknak egyénileg megoldható feladatuk legyen. Az elmulasztott órákból 12 órán történt – esetenként szakszerű – helyettesítés.

[6] 2022. november 21-től a résztvevők a polgári engedetlenséget „gördülő” módon szervezték meg, ami azt jelentette, hogy előre beosztották, melyik tanárnak mely napokon, milyen órái maradnak el, figyelve arra, hogy a tanítás fenntartható maradjon. A tervezés december 20-áig terjedő időszakra szólt.

[7] A polgári engedetlenkedők, köztük az I. rendű felperes is minden esetben előre jelezték, hogy mely napokon, milyen órákban fognak engedetlenkedni és ezt ún. „PE” listára felvették.

[8] név1 intézményvezető nem befolyásolta a kollegáit abban, hogy sztrájkban vagy polgári engedetlenségben vesznek-e részt, illetve megtartják-e az óráikat. Tudomásul vette az órák megtartásának megtagadását és az iskolai élet megszervezését ehhez próbálta igazítani. Szóban azonban felhívta a figyelmet arra, hogy a polgári engedetlenségnek munkajogi következményei is lehetnek.

[9] 2022. november 30-án a munkáltatói jogkör gyakorló személy helyetteseként eljáró név2 gazdasági vezető az I. rendű felperes közalkalmazotti jogviszonyát rendkívüli felmentéssel megszüntette. Az intézkedés indokolásában rögzítette azokat a napokat, amelyeken az I. rendű felperes jogellenesen nem végzett munkát. Utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 52. § (1) bekezdésének b) és c) pontjára, mint a felperes alapvető kötelezettségeire, és arra, hogy az I. rendű felperes ennek jogszerű indok nélkül nem tett eleget a jelzett időpontokban. A többszöri, szándékos jogellenes munkabeszüntetés jelentős mértékű munkabeszüntetésnek minősül, ami együtt jár a tanulók érdekeinek, jogainak veszélyeztetésével, különös tekintettel a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 45. §-ában előírt tankötelezettség teljesítésének korlátozására. Az indoklás utalt arra is, hogy a munkáltató már 2022. október 7-én felhívta a figyelmet arra, hogy a jövőben tartózkodjon a jogellenes munkabeszüntetéstől, figyelmeztette a jogkövetkezményekre. Ezt követően a felsorolt napokon újra megtagadta a munkavégzést. A munkáltató figyelemmel volt arra is, hogy a köznevelési ágazat irányításáért felelős Belügyminisztérium elvárása, hogy az Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdését szerinti művelődéshez való jog biztosítása és az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdésében foglalt tankötelezettség teljesíthetősége érdekében a köznevelésben foglalkoztatott közalkalmazottak munkavégzési kötelezettségüket teljesítsék, a jogellenes munkabeszüntetéstől tartózkodjanak.

[10] A munkáltatói jogkör gyakorlója a szankcióról, valamint az I. rendű felperes kiválasztásáról az intézményvezetővel nem egyeztetett és nem adott magyarázatot sem az intézményvezetés, sem az I. rendű felperes felé, hogy miért pont az I. rendű felperest választotta ki a számos engedetlenkedő közül. Az I. rendű felperes saját iskolájában a legtöbbet engedetlenkedők közé tartozott, de nála magasabb számban tette ezt név3, aki az I. rendű felperes rendkívüli felmentéséig összesen 18 órát nem tartott meg és szintén kapott korábban írásbeli figyelmeztetést.

[11] A oktatási intézmény neve2 pedagógusai már a 2022. augusztus 23-i tanévkezdő alakuló értekezleten megkezdtek a szeptember 1-jei évnnyitó idejére polgári engedetlenség szervezését. Ez alapján a tanévnyitó értekezleten 50 pedagógusból 33-an – köztük a II. rendű felperes is – jelezték név4 igazgatónak, hogy másnap, szeptember 1-jén polgári engedetlenségben fognak részt venni. Az igazgató a bejelentést tudomásul vette és így 17 munkába álló pedagógussal tervezte meg az évnnyitó napját.

[12] Az évnyitó helyett a polgári engedetlenségben résztvevő 33 pedagógus külső helyszínen vett részt egy demonstrációs eseményen, majd ezt követően önként visszamentek az iskolába és ott egyéb pedagógiai munkát végeztek (pl. tanmenet írás), annak ellenére, hogy korábban erre az időre polgári engedetlenségre hivatkozva megtagadták a munkát. A II. rendű felperes is így tett, de az nem megállapítható, hogy milyen időtartamban dolgozott.

[13] Szeptember 2-ára a II. rendű felperes – 16 kollégájával együtt – szintén polgári engedetlenségben való részvételt jelentett be az iskolavezetésnek és két órarend szerinti óráját nem tartotta meg.

[14] 2022. szeptember 9-én a II. rendű felperes a polgári engedetlenségben addig résztvevő kollégáival együtt írásbeli figyelemfelhívó levelet kapott a szeptember 1-jei és 2-i munkamegtagadásra hivatkozva. Ennek tartalma azonos volt az I. rendű felperessel közölt okiratéval.

[15] A II. rendű felperesnek október 5-én 8, október 27-én 3, november 18-án 5 órája lett volna az órarend szerint. E napokon a polgári engedetlenség mellett sztrájkra is sor került, amely az órarend szerinti oktatást ellehetetlenítette. Az iskola vezetése ezért rendkívüli órarendet hirdetett meg, ebben a polgári engedetlenségben résztvevőket – köztük a II. rendű felperest – nem vették számításba. A II. rendű felperesnek a polgári engedetlenség miatt 22 órája maradt el.

[16] név4 igazgató a polgári engedetlenséget tudomásul vette és erre figyelemmel szervezte az iskola életét. név5nak az iskolaigazgatók felé megfogalmazott javaslata alapján (miszerint jobb lenne, ha a sztrájk felé orientálnák a vezetők a munkabeszüntetéssel élő kollegákat), az igazgató felhívta kollégái figyelmét arra, hogy a polgári engedetlenségnek lehetnek munkajogi szankciói.

[17] 2022. november 30-án a munkáltatói jogkör gyakorló személy helyetteseként eljáró név2 gazdasági vezető a II. rendű felperes részére is rendkívüli felmentést adott ki, a 2022. szeptember 1-jén, 2-án, október 5-én, 27-én, november 18-án megtagadott munkavégzésre és a szeptember 9-én kiadott írásbeli figyelemfelhívásra való hivatkozással. Az indokolás az I. rendű felperes esetében kiadott okiratban foglaltakkal azonos tartalmú volt. A rendkívüli felmentést még e napon postára adta az alperes, azonban a II. rendű felperes a helytelen címzés miatt csak az ismételt kézbesítést követően, december 9-én vette kézhez.

[18] név5 a szankcióról, II. rendű felperes kiválasztásáról az intézményvezetővel nem egyeztetett és nem adott magyarázatot arra sem az intézményvezetés, sem a II. rendű felperes felé, hogy miért pont a II. rendű felperest választotta ki a számos engedetlenség közül, akikkel nagyjából azonos mértékben mulasztottak órákat. A II. rendű felperes nem tartozott azon tanárok közé, akik a lehangosabban, leginkább a mozgalom előterébe kerülve képviselték véleményüket, és mindenkit meglepett, hogy pont rá esett a választás.

[19] A II. rendű felperes által órarend szerint megtartandó óráiból 32 maradt el a rendkívüli felmentést követően, más angol tanárok távozására is figyelemmel az angol nyelv oktatását a továbbiakban csoportösszevonások útján lehetett csak folytatni. A II. rendű felperes érettségi tantárgyat is oktatott, így az érettségire való felkészülés és az osztályozó vizsgázás folyamata is megtört.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

[20] A felperesek keresetükben a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82. § (4) bekezdése alapján közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése következményeként kérték kötelezni az alperest arra, hogy az I. rendű felperes részére 624 000 forint, míg a II. rendű felperes részére 986 580 forint felmentési időre járó távolléti díjat és ezen összeg 2022. december 1-től járó kamatát, továbbá a II. rendű felperes részére további 986 000 forint végkielégítést fizessen meg az Mt. 82. § (3) bekezdése alapján. Kérték továbbá kötelezni az alperest fejenként 1 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[21] Álláspontjuk szerint a rendkívüli felmentés indokolása nem felel meg a törvényi követelményeknek, az nem valós, bizonyított kötelezettségszegés nem valósult meg. Ez utóbbival ellentétes álláspont esetén azt vitatták, hogy e kötelezettségszegés lényeges, illetve jelentős mértékű lett volna. Hivatkoztak az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 10. cikkében garantált szabad véleménynyilvánítási jogukra, az evvel összefüggő, az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) gyakorlatára, továbbá az Alkotmánybíróság e körben kifejtett álláspontjára is. További érvelésük szerint a rendkívüli felmentések sértették az egyenlő bánásmód követelményét és joggal való visszaélést is megvalósítottak.

[22] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első-és másodfokú bíróság ítélete

[23] A Fővárosi Törvényszék a 13.M.70.374/2024/28. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az I. rendű felperest 321 000 forint, míg a II. rendű felperest 597 000 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

[24] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak a felperesek keresetét. Döntését Magyarország Alaptörvénye I. cikk (3) bekezdésére, IX. cikk (1) bekezdésére, X. cikk (1) – (3) bekezdésére, XI. cikk (1) – (2) bekezdésére, XVII. cikk (2) bekezdésére, az 1993. évi XXXI. törvény az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságjogok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény, és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről, Egyezmény az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről 10. cikk, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 2. § (3) bekezdésére, 33. § (1) – (2) bekezdésére, 33/A. § (1) – (3) bekezdésére, 37. § (1) és (6) bekezdésére, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (1) – (2) és (4) bekezdésére, 7. § (1) bekezdésére, 8. § (1) – (3) bekezdésére, 9. § (1) bekezdésére, 12. § (1) bekezdésére, 25. § (1), (3), (5) bekezdésére, 51. § (1) bekezdésére, 52. § (1) bekezdés b) és c) pontjára, 56. § (1) – (5) bekezdésére, 82. § (1), (3) – (4) bekezdésére, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § j) pontjára, 19. § (1) és (2) bekezdésére, 21. § c) pontjára, a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló 2022. évi V. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 15. §-ára, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26. § (1) és (2) bekezdésére, 45. § (1) bekezdésére, 61. § (6) bekezdésére, 62. § (1), (5) és (6) bekezdésére, 63. § (1) bekezdésére, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdés b) pontjára, 13. § (1) bekezdésére, 105. § (1) és (4) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.)

2:42. § (1) és (2) bekezdésére, 2:43 § c) pontjára, 2:52. § (1) – (3) bekezdésére, a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájk tv.) 1. § (1) és (2) bekezdésére, 3. § (1) – (3) bekezdésére, 4. § (1) – (4) bekezdésére, 5. § (1) és (2) bekezdésére, és 6. § (1) bekezdésére alapította.

[25] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen a jogviszony megszüntetés formális jogellenességét vizsgálta.

[26] Rámutatott, a pedagógus munkakörben foglalkoztatott közalkalmazott heti munkaidejének 80%-át az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni (kötött munkaidő) és a teljes munkaidő 55-65%-ában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el. A munkaidő-beosztására elsődlegesen az órarend meghatározásával az iskolaigazgató volt jogosult. Álláspontja szerint amennyiben a felperesek az órarendben meghatározott órátartási kötelezettségüknek nem tettek eleget, a munkáltató utasításától eltérő feladatot láttak el és az Mt. 52. § (1) bekezdésének b) és c) pontját sértették meg. A pedagógus ugyanis nem dönthet önhatalmúlag úgy, hogy az órarend szerinti órátartási kötelezettsége helyett más munkaköri feladatát látja el.

[27] A felperesek érvelésével ellentétben megállapította, hogy az órarendben rögzített órátartási kötelezettség elmulasztása kötelezettségszegésnek minősült, amelyet az I. rendű felperes által a diákoknak kiadott külön feladatok és a II. rendű felperes munkavégzési helyén bevezetett rendkívüli órarend ténye sem annulált. Álláspontja szerint megalapozatlan volt azon érvelésük is, hogy a polgári engedetlenség idején az Alaptörvény XVII. cikk (2) bekezdésében foglalt sztrájkjogukkal éltek, mert a perbeli időszakban és a perben is következetesen azt állították, hogy tiltakozásukat nem a sztrájk törvényes keretei között kívánták folytatni, magatartásuk jellegében is elkülönült a sztrájkolókéétól, velük a munkáltató még az elégséges szolgáltatás biztosítása érdekében sem számolhatott. Ezért a felperesek alappal nem hivatkozhattak a sztrájkjog hatálya alatti védelemre és a jogszerű szankció alkalmazásához akciójuk jogszerűségével kapcsolatban a nemperes eljárás megindításának elmulasztására sem.

[28] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperesek az órátartási kötelezettségük megszegésének megállapítása esetére annak szándékosságát, valamint lényeges voltát – a II. rendű felperest érintő évnnyitó kivételével – nem vitatták, ugyanakkor eltérő álláspontot képviseltek a kötelezettségszegés jelentős mértékének kérdésében. E körben rámutatott arra, hogy a bírói gyakorlat szerint egyetlen alkalommal történő jogosulatlan munkamegtagadás is vonhat maga után rendkívüli felmentést, a felpereseknek pedig a sorozatos, 5-5 napot, egy napon belül több munkaórát, illetve a teljes napi munkavégzést elérő munkabeszüntetésük főszabály szerint jelentős mértékűnek minősült volna. Az elsőfokú bíróság azonban a tényállásbeli specialításokra figyelemmel a felek valamennyi érvelését figyelembe vette.

[29] Nem értékelte a kötelezettségszegések jelentőségét csökkentő tényezőként az elmaradt órák szakszerű helyettesítését, mert annak megszervezése kizárólag az iskolának volt köszönhető és megzavarták a diákok rendes iskolai haladását, továbbá a felperesek munkatársaira és az iskolavezetésre is plusz terhet róttak.

[30] Hangsúlyozta, hogy a rendkívüli felmentés jogszerűségéhez kapcsolódóan csak a felmentés közléséig felmerülő tények voltak vizsgálhatók, így az utólagos eseményekre – a jogviszonyuk megszüntetésének következményeire – a felperesek eredményesen nem hivatkozhattak. Álláspontja szerint az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a felperesek huzamosan írásbeli és több ízben történő igazgatói szóbeli figyelemfelhívás ellenére nem hagytak fel a jogellenes magatartással, ezzel veszélyeztették az oktatás kontinuitását és a tanulók jogait. A munkáltatói intézkedés a kötelezettségszegés súlyához és nem a szolgáltatáskiesés várható mértékéhez igazodott. Az elsőfokú bíróság enyhítő körülményként

értékelte ugyanakkor azt a bizonyított tény, hogy a felperesek az iskola vezetésén keresztül vagy közvetlenül folyamatosan és előzetesen tájékoztatták a szülőket, diákokat, sokan támogatták akciójukat. Annak nem tulajdonított érdemi jelentőséget, hogy éves viszonylatban az I. rendű felperes óráinak csak a 0,6%-a, míg a II. rendű felperes óráinak 1,8%-a maradt el, mert a munkamegtagadás már néhány óra esetén is eredményezheti a jogviszony megszüntetését.

[31] Nem találta a jelentős mérték megállapíthatósága ellen ható érvnek azt sem, hogy az alperes nem tömegesen alkalmazta a jogviszony megszüntetés szankcióját. Hangsúlyozta, hogy az alperesi tankerület működési rendjében jelentős zavart keltett volna, ha a 3000 alkalmazottnak a polgári engedetlenségi mozgalomban részt vett 10%-át azonnali hatállyal elbocsátják. Álláspontja szerint a munkáltató mérlegelési körébe tartozó módon, ugyanazon kötelezettségszegéseket eltérően is értékelheti és a csekélyebb súlyú jogkövetkezmény alkalmazása sem tiltott. A bíróság a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó ilyen döntést csak annyiban vizsgálhatja, amennyiben a mérlegelés törvényes szempontjait a munkáltató megsérti.

[32] Nem értékelte enyhítő körülményként azt sem, hogy a polgári engedetlenség békés keretek között zajlott, mivel ez a köznevelésben dolgozó személyek részéről nem érdem, hanem a legalapvetőbb magatartási követelmény. Hangsúlyozta, hogy a kötelezettségszegés jelentős mértékén nem módosított, hogy a mozgalmat milyen sérelmek motiválták, amely sérelmeket az alperesnek a szankcióról szóló döntésnél nem kellett figyelembe vennie.

[33] Az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta a felperesek véleménynyilvánítási szabadsága körében kifejtett érvelését is. Rámutatott arra, hogy az EJEB gyakorlata szerint az államnak bizonyos fokú tűrési kötelezettséget kell tanúsítani a formálisan jogellenes, de másokat nem akadályozó és békés demonstrációkkal kapcsolatban, amely követelménynek az alperes magatartása is megfelelt, mivel a felperesek részéről sorozatos jogsértő magatartást tapasztalt, írásbeli és szóbeli figyelmeztetést adott a súlyos szankció alkalmazása előtt, amelyet egy pusztán demonstratív, tartalom nélküli munkamegtagadás-sorozat esetén már jóval hamarabb kiszabhatott volna.

[34] Az EJEB esetjogában megjelenő szempontok alapján azt is vizsgálta, hogy a véleménynyilvánítási szabadságba való beavatkozás mennyiben volt szükséges egy demokratikus társadalomban, vagyis fennállt-e olyan nyomós érdek, amely mentén a véleménynyilvánítást korlátozni lehetett. A szükségességi-arányossági teszt jellegét öltő mérlegelés során értékelte a felperesek közalkalmazotti státuszát, a pedagógusok mintaadó szerepét. Álláspontja szerint a felperesek ugyanilyen mértékben és módon tiltakozhattak volna a sztrájk törvényes keretei között is. Értékelte, hogy a felperesek fontos, súlyos közéleti ügyben nyilvánítottak véleményt, illetőleg a polgári engedetlenség nem volt agresszív, sértő, támadó, hanem elfogadható, kulturált és sokak által támogatott keretek között zajlott. Rámutatott arra, hogy a szankció súlya befolyásolhatja a beavatkozás arányosságát, ugyanakkor a munkáltató részéről a többszöri figyelmeztetést követően alkalmazott súlyosabb jogkövetkezmény alkalmazása indokolt volt. Kiemelte, hogy az EJEB gyakorlata az alkalmazott szankció „dermesztő hatásának” vizsgálatakor jelentőséget tulajdonít annak is, hogy az érintetteknek volt-e lehetőségük a véleményük egyéb módon történő kifejtésére, amelynek lehetőségét a felperesek nem cáfolták. Azzal, hogy az alperes következetesen a mulasztás súlyát vette figyelembe és véleménynyilvánítás egyéb formáiba nem avatkozott bele, azt támasztotta alá, hogy a munkáltató a polgári engedetlenségnek nem a véleménynyilvánító aspektusára, hanem annak jogsértő jellegére reagált. Összességében úgy értékelte, hogy a felperesek szólásszabadságába való beavatkozás az alperes részéről megfelelt az EJEE 10. cikk (2) bekezdésében írtaknak: jogszabályi engedély, jogszerű cél mentén, a szükségesség-arányosság kritériumainak megfelelően történt. Ez nem jelentett

olyan tényezőt, amely a kötelezettségszegések jelentős mértékét oly módon befolyásolta volna, hogy a munkamegtagadás lehetséges jogkövetkezményeivel kapcsolatos szigorú bírói gyakorlattól eltérve a perbeli eset vonatkozásában az alperestől jelentősen nagyobb tűrésküszöböt várt volna el.

[35] Mivel a felperesek a véleménynyilvánítás alapjogi karakterére is hivatkoztak, az elsőfokú bíróság utalt az Alkotmánybíróság munkaviszonyból származó jogvita kapcsán a véleménynyilvánítási szabadság munkaviszonyban történő korlátozásáról szóló 14/2017. (VI. 30.) Alkotmánybírósági döntésre. Az abban kifejtettek alapján megállapította, hogy a véleménynyilvánítás alapvető jogát az alperes a tankötelezettség teljesíthetősége, az ezzel összefüggő tanulói alapjogok érdekében szükséges és arányos mértékben korlátozta. Az alapjogi aspektus nem befolyásolta a kötelezettségszegés jelentős mértékét oly módon, hogy a munkamegtagadás lehetséges jogkövetkezményeivel kapcsolatos szigorú bírói gyakorlattól eltérve a perbeli eset vonatkozásában az alperestől jelentősebb, nagyobb tűrésküszöböt várt volna el.

[36] A fentiek alapján úgy foglalt állást, a kötelezettségszegés mértéke szempontjából elsődlegesen irányadó, a felperesek által öt-öt alkalommal tanúsított, világos figyelmeztetés ellenére sorozatosan tovább folytatott mulasztás (a munkáltatói utasítás szerinti munkavégzés megtagadása) a kötelezettségszegés súlyának mértékét csökkentő és növelő tényezőkkel együtt jelentős mértékű kötelezettségszegést képez. Megjegyezte, a felperesek a per során maguk emelték ki azt, bár tudták tevékenységük munkajogi értelemben vett szabálysértő, kockázatos jellegét, e kockázatot mégis vállalták. Ezáltal szándékosan olyan magatartásformát választottak, amelynek jogszabályba ütköző voltát eleve tudták, amit a munkáltató az események folyamán vissza is jelzett nekik. Vállalták, hogy az általuk morálisan helyesnek tartott attitűd következetes véghezvitelének áráként akár súlyos munkajogi következményekkel szembesülhetnek, ennek realizálódásával számolniuk kellett.

[37] Figyelemmel arra, hogy a rendkívüli felmentéseket az elsőfokú bíróság formálisan jogszerűnek találta, a felperesek hivatkozása szerint elsődlegesen az egyenlő bánásmód követelményének megtartottságát vizsgálta. Megállapította, hogy a perben a felperesek sikerrel valószínűsítették az egyenlő bánásmód követelményéről és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § j) pontjában foglalt tulajdonságukat – politikai véleményüket – és az őket ért hátrányt is, azonban az alperes a kimentéses bizonyítás során igazolta, hogy a hátrányokozást nem specifikusan a polgári engedetlenség megengedhetőségéről szóló véleményük képezte.

[38] Az elsőfokú bíróság a felperesek hivatkozása alapján azt is vizsgálta, hogy a munkáltató intézkedése megvalósította-e az Mt. 7. §-ába ütköző joggal való visszaélés tilalmát. Elsődlegesen kiemelte, hogy a kúriai joggyakorlat szerint a lényeges, vétkes és jelentős mértékű kötelezettségszegés fennállta esetén általában nem állapítható meg a rendeltetésellenes joggyakorlás /joggal való visszaélés (Mfv.II.10.114/2014/5., EBH2014.M.25). Ilyen jogsértés esetében ugyanis a munkáltató a rendkívüli felmentést jellemzően éppen annak rendeltetése szerint, vagyis a minősített kötelezettségszegés szankcionálására használja. Rögzítette ugyanakkor, hogy ilyen esetben sem kizárt a joggal való visszaélés, ezért a felperesek érvelése alapján azt vizsgálta, hogy az alperesi intézkedés megsértette-e a tanulók jogait, az oktatás kontinuitásával, színvonalcsökkenésével kapcsolatos következményeket. E körben ismételten utalt arra, hogy a rendkívüli felmentésnek természetes velejárója, hogy szolgáltatáskiesést okoz a munkáltatónál, ugyanakkor az alperes a kötelezettségszegésre reagálva adekvát módon alkalmazta e szankciót. A peradatok nem támasztották alá, hogy az intézkedés kifejezetten a tanulók jogos érdekeinek csorbítására irányult volna. A felperesek által hivatkozott dermesztő céllal összefüggésben – a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatban kifejtettekén túl – arra is hivatkozott, hogy

az alperes a sajtóban tette közzé először a megszüntetésekről szóló hírt, ami szintén megfélemlítő célzatra utal. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyanakkor a szankció a polgári engedetlenség, mint kötelezettségszegés befagyasztására irányult és annak hatása is csak annyiban volt kimutatható, hogy a polgári engedetlenség visszaszorításában közrehatott. Kiemelte azt is, hogy az alperes a perben ugyan nem igazolta, hogy a számos engedetlenséges munkatársa közül a jogsértés súlyának megfelelően választotta volna ki a felpereseket és mi volt valójában a kiválasztás indoka, ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy ez önmagában még nem elégséges annak alátámasztására, hogy az alperes visszaélt a rendkívüli felmentéshez való jogával.

[39] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint felperesek a perben sérelemdíjra való jogosultságukat nem igazolták, ezért e körben is elutasította a keresetet.

[40] A felperesek fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla a 8. sorszám alatt kijavított 2.Mf.31.054/2025/7. sz. ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére 624 000 forint, a II. rendű felperes részére 986 580 forint felmentési időre járó távolléti díj és a II. rendű felperes részére további 986 580 forint végkielégítés, valamint ezen összegek után 2022. december 1-től a kifizetésig számított késedelmi kamat megfizetésére. Az I. rendű felperest terhelő perköltség összegét 168 661 forint + áfa összegre, a II. rendű felperest terhelő perköltség összegét 105 100 forint + áfa összegre leszállította. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az I. rendű felperest, 60 272 forint + áfa perköltség megfizetésére, míg az alperest a II. rendű felperes részére 5275 forint másodfokú perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a le nem rótt 367 773 forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

[41] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, ugyanakkor a bizonyítékok és az irányadó jogszabályi rendelkezések részben eltérő értékelésével a rendkívüli felmentések jogszerűségét eltérően ítélte meg.

[42] A Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt törvényi követelmények vizsgálata körében rámutatott arra, hogy a felperesek munkavégzési kötelezettségének megszegése nem vitatottan lényeges kötelezettség szándékos megszegésének minősült. A felek eltérő álláspontja a kötelezettségszegés jelentős mértéke körében tért el egymástól. Az elsőfokú bíróság által e körben értékelt szempontok közül egyetértett avval, hogy az alperes a vitatott intézkedéseivel a szabályszegő magatartásoknak nem a véleménynyilvánító jellegére, hanem a munkabeszüntető, kötelezettségszegő aspektusára reagált.

[43] Álláspontja szerint azonban a fellebbezés helytállóan érvelt azzal, hogy a perbeli helyzet nem volt összehasonlítható az elsőfokú határozatban hivatkozott eseti döntésekben foglaltakkal, ahol a munkavállalók a jóhiszemű és tisztességes eljárás követelményére, valamint együttműködési kötelezettségre tekintet nélkül hagyták figyelmen kívül a munkaviszonyból származó alapvető kötelezettségüket. Hangsúlyozta, hogy a pedagógusok mozgalma a perbeli időben sztrájk keretében és azon kívül, polgári engedetlenség formájában is zajlott, amelyek célja a közoktatás helyzetének javítása volt. Kifogásolták a pedagógusok bérhelyzetét, a sztrájkjogot érintő jogszabályi változást és az oktatás jövőjéről való konzultációt kezdeményeztek. Az irányadó tényállás adatai szerint a felperesek a rendkívüli felmentéssel érintett munkanapokon országosan szervezett engedetlenségi akcióban vettek részt, munkabeszüntetésük egy erkölcsi kiállítás volt a meghirdetett célok mellett. Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában foglaltakkal egyetértve megállapította, hogy a mozgalomban résztvevők súlyos közéleti ügyben nyilvánítottak véleményt, ezért a felpereseknek nem volt ártó, rosszindulatú indítéka a munkabeszüntetéssel, kiállításuk nem öncélú munkamegtagadás volt.

[44] Az elmulasztott órákkal és tanítási napokkal összefüggésben a másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a polgári engedetlenség résztvevői minden alkalommal előre jelezték

távolmaradásukat, feliratkozva az ún. „polgári engedetlenségi listára”. Az adott napot érintő engedetlenségi akciókról előzetesen a szülők és a diákok is tájékoztatást kaptak az iskolaigazgatótól, illetve a felperesektől. Értékelte azt is, hogy az I. rendű felperes több önállón végezhető, a tanulást segítő, egyénileg megoldható feladatokat, illetve megírandó dolgozatokat küldött a Google Classroom-on keresztül a diákok részére. Kiemelte azt is, hogy 2022. november 21-től a mozgalomban résztvevők a polgári engedetlenséget ún. gördülő rendszerben folytatták. Álláspontja szerint mindezen körülmények azt támasztják alá, hogy a felperesek helyzete nem volt összehasonlítható a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettséget sértő, a perben hivatkozott jogesetekben tanúsított azon magatartásokkal, amelyeket akár egyetlen alkalommal történő mulasztás miatt azonnali hatályú elbocsátásokkal szankcionáltak a munkáltatók.

[45] A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal az alperesi hivatkozással sem, hogy az adott jogvitában a formális jogszabályba ütközés körében nem vizsgálható, hogy a munkáltató miért az érintett munkavállaló munkaviszonyát mondta fel. Ez az érvelés az MK 95. számú állásfoglalás I. pont b) alpontjában írtakon alapult, amely azonban a munkáltató működésével összefüggő, a gazdasági, szervezetalakítási döntéseinek körét érintő megszüntetési okra vonatkozott. Álláspontja szerint a minősített kötelezettségszegések esetén azonban az azonos jellegű kötelezettségszegések kizárólag az eltérő körülmények alapján eredményezhetnek eltérő minősítést. Rámutatott arra, hogy az alperes hivatkozása szerint a kiválasztás szempontjai között kizárólag az elmulasztott óraszámokat mérlegelte, ugyanakkor az oktatási intézmény nevelésben volt az I. rendű felperesnél többet, míg a oktatási intézmény nevelésben a II. rendű felperessel nagyságrendileg azonos mennyiségű órát mulasztó olyan pedagógus akinek a közalkalmazotti jogviszonya nem került megszüntetésre. Mivel a kötelezettségszegéseket az alperes ezekben az esetekben rendkívüli felmentéssel nem szankcionálta, nem fogadta el azt a hivatkozást, hogy a felperesek által mulasztott órák száma a perbeli esetben az adott körülmények között olyan jelentős mértékűnek minősült, amely jogszerűen megalapozta a jogviszonyok megszüntetését. Hangsúlyozta, hogy bár az nem vitatható, hogy az alperesi tankerület működési rendjében jelentős fennakadást, elnehezülést okozott volna valamennyi, az engedetlenségi mozgalomban résztvevő elbocsátása, ugyanakkor a kötelezettségszegés súlyának mérlegelésénél a törvényes szempontok megtartását nem mellőzhette volna az alperes.

[46] Az előzőek miatt a másodfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli helyzet kivételesen a joggal való visszaélés megállapítására is alapul szolgál. Arra figyelemmel ugyanis, hogy nem a felperesek voltak a legtöbbet mulasztó pedagógusok, az alperes nem tudta bizonyítani az általa hivatkozott kiválasztási szempontrendszer, vagyis azt, hogy azért a felperesek jogviszonyát szüntette meg, mert a legsúlyosabb magatartásokat kívánta szankcionálni a rendkívüli felmentéssel, ezért a visszaélésszerű joggyakorlás is igazolást nyert.

[47] Hangsúlyozta, hogy az alperessel, mint közfoglalkoztató munkáltatóval szemben kiemelt elvárás, hogy a munkáltatói intézkedése alapjául szolgáló kiválasztási szempontok világosak, objektívek és átláthatóak legyenek. Mivel nem igazolt, hogy az alperes a jogsértés súlyának megfelelően választotta ki a felpereseket, egyéb szempontrendszerre pedig nem is hivatkozott, a másodfokú bíróság értelmezése szerint egyúttal a kiválasztás önkényességét valósította meg.

[48] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperesek közalkalmazotti jogviszonyát ezért a jogellenesség jogkövetkezményeiben – a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 82. § (3) és (4) bekezdése, Kjt. 33. § (2) bekezdés a) pontja, 37. § (6) bekezdés c) pontja alapján a II. rendű

felperes és az Mt. 82. § (4) bekezdése, Kjt. 33. § (1) bekezdése alapján az I. rendű felperes esetében – marasztalta az alperest, amelynek összecszerűsége a felek között nem volt vitatott.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[49] Az alperes a felülvizsgálat engedélyezését a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjára alapítottnan terjesztette elő. Arra hivatkozott, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása, valamint a felvetett jogkérdés különleges súlya, egyben társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[50] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára történő utasítását, valamint a felperesek perköltségben történő marasztalását kérte.

[51] Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogerős ítélete, az abban felhívott jogszabályok téves értelmezése, valamint az elsőfokú bíróság ítéletének alapjául szolgáló és az alperes fellebbezési ellenkérelmében is felhívott Mt. 285. § (3) bekezdésének téves mellőzése okán okszerűtlen, megalapozatlan és jogszabálysértő, ezért sérti a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontját, a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 7. § (1) bekezdését és 285. § (3) bekezdését, a Pp. 279. § (1) bekezdését, a Pp. 2. § (2) bekezdését, 369. § (3) bekezdés a) és c) pontját, a 370. § (1) bekezdését, 371. § (1) bekezdését, továbbá a 386. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 346. § (4) és (5) bekezdésében, valamint a Pp. 383. § (2) bekezdésében foglaltakat.

[52] Az alperes további érvelése szerint a jogerős ítélet jogkérdésben (a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja, illetve a közzétett határozatban azonos tartalommal nevesítetten az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 96. § (1) bekezdés a) pontja) eltér a Kúria Mfv.I.10.439/2017/8., Mfv.10.064/2017/2., az Mfv.I.10.715/2016/1. számú határozatától. A másodfokú határozat az Mt. 7. § (1) bekezdésének értelmezése során eltér továbbá a Kúria Mfv.II.10.114/2014/6., Mfv.10.667/2017/8. számú határozatában foglaltaktól is.

[53] Az alperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjainak alkalmazásával jogszabálysértő módon változtatta meg. A fellebbezési ellenkérelmében már utalt arra, hogy a felperesek fellebbezésében felhozott kifogások szinte kivétel nélkül az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadták, azt állították, hogy az elsőfokú eljárás bizonyítékaiból az elsőfokú bíróságnak más tényállást kellett volna megállapítania. Ennek a másodfokú eljárásban azonban a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerint csak akkor lett volna helye, ha az elsőfokú bizonyítás eredménye okszerűtlen volt, a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerint pedig akkor vonhatott volna le a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést, akkor minősíthette volna másként a megállapított tényeket, ha annak van anyagi jogi alapja. E körben utalt a Kúria Gfv.30.254/2023/6. számú döntésében kifejtettekre, amely szerint a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértését, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhatja meg. Amennyiben a beszerzett bizonyítékok értékelése eredményeként nem volt kizárt az adott tényállás megállapítása a logika szabályai szerint, az ítéleti tényállás nem bírálható felül akkor sem, ha az eljárásban a bizonyítékok egybevetésével más ténybeli következtetésre lehet jutni. Ezt az álláspontot támasztja alá az ORAC Kiadó „Polgári eljárásjog I-II.- Kommentár a gyakorlat számára” című kiadványa is.

[54] A fenti elvárásokkal szemben a másodfokú bíróság nem, illetve részben tévesen adta meg hogy az elsőfokú ítéletben a bizonyítékok értékelése miért volt okszerűtlen, jogszabálysértő. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által is felhívott, a Kúria Mfv.I.10.439/2017/8. számon, valamint az Mfv.I.10.064/2017/2. szám alatt közzétett határozatának lényege szerint a munkáltató azonnali hatályú felmondásának elégséges és jogszerű indoka lehet a munkahelyről való egynapos igazolatlan távollét is. E döntések kirajzolnak egy joggyakorlati főirányt, amelytől az eltérés nem indokolt. A másodfokú bíróság ettől az úttól eltért és mellőzte az elsőfokú bíróság által felhívott, közzétett döntéseket, ezáltal alkalmazhatóvá téve a Pp. 424. § (3) bekezdését. Az eltéréssel érintett jogkérdés a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjának értelmezése volt, amely a döntésekben az azzal gyakorlatilag azonos szövegű Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a régi Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában képződött le, amely kúriai jogértelmezéstől a másodfokú bíróság eltért.

[55] A jogerős ítélet e körben figyelembe vett szempontjainak – a pedagógusok országosan szervezett akciójában történő felperesi részvétel, erkölcsi kiállás, jószándék, a munkabeszüntetések előre történő bejelentése, a mulasztott órák egy részében történő feladatellátás, valamint a gördülő rendszere való áttérés – értékelése során figyelmen kívül hagyta, hogy a közzétett döntések csupán kiindulópontul szolgáltak a jogsértések súlyának, jelentős mértékének megfelelő értékeléséhez. A másodfokú bíróság nem volt figyelemmel arra sem, hogy e szempontokat az elsőfokú bíróság kivétel nélkül figyelembe vette.

[56] A jogerős ítélet indokolása a közzétett döntések és a perbeli tényállás „összehasonlíthatatlanságtól” azért is téves, mert maga az elsőfokú bíróság sem végzett ilyen összehasonlítást. Ezzel szemben egy főszabályt rögzített, amit a perbeli tényállás kiindulópontjával vetett össze, megállapítva, hogy már akár egyetlen mulasztás is megalapozhatja a legsúlyosabb munkajogi szankciót.

[57] Okszerűtlenül mérlegelte a másodfokú bíróság azt is, hogy az oktatásban jelentkező nehézségek nem kizárólag a felperesek tevékenységének következménye volt, mert a felperesek munkamegtagadása ezen hatásokat önmagában is kiváltotta. Hangsúlyozta, hogy az órarend szerinti órák elmaradtak, ezáltal sérült az oktatott tanulók oktatási folyamata, veszélybe került a tanmenet betarthatósága, a munkáltatónak másokkal kellett megoldania a helyettesítéseket. Ezt a helyzetet a munkatársak magatartása legfeljebb csak tovább súlyosbította, amit viszont az elsőfokú ítélet nem is rótt a felperesek terhére. Álláspontja szerint a jogerős ítélet azon túl, hogy elfogadta a fellebbezésben megfogalmazott felperesi érvelést, abból semmilyen jogi következtetést nem vont le, nem indokolta, hogy ez hol és hogyan nyert értékelést a döntés meghozatalánál. Ezen tartalmi hiányosság miatt pedig sérült a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdése is.

[58] Az alperes további érvelése szerint a másodfokú bíróság tévesen mellőzte az alapeljárásban és a fellebbezési ellenkérelemben egyaránt felhívott MK 95. számú állásfoglalás I. pont b) alpontjában foglaltakat is. Az ott kifejtettekhez szorosan kapcsolódik az Mt. 285. § (3) bekezdése is, amely megmutatkozik több eseti döntésben is (Kúria Mfv.10.588/2014/1.). Hangsúlyozta, hogy ezek a döntések ugyan valamennyi esetben a munkaviszony rendes felmondásához kapcsolódtak, ugyanakkor ez a lényegen nem változtat, a vizsgált körben ugyanis az Mt. nem fogalmaz meg eltérő szabályokat egyes munkaviszony megszűntetési okok és módok között.

[59] Az alperes nem vitatta, hogy nem feltétlenül a felperesek mulasztották el a legtöbb órát, illetőleg a velük azonos számú órát elmulasztók közalkalmazotti jogviszonyát nem minden esetben szüntette meg, ugyanakkor következetesen állította, hogy a saját nyilvántartásai alapján a felperesek mulasztása volt a legmagasabb számú és ezen adat alapján döntöttek a jogviszony megszüntetéséről, illetőleg a felperesek kiválasztásáról. Téves

ugyanakkor a másodfokú bíróságnak az a következtetése, hogy önmagában ebből a tényből, vagyis, hogy a további közalkalmazotti jogviszonyok megszüntetésére nem került sor, önmagában következne az, hogy a felperesek kötelezettségszegése nem volt jelentős mértékű. Ezzel a döntéssel a másodfokú bíróság úgy avatkozott be a munkáltató döntési szabadságába, hogy relativizálta a nem vitatottan nagyszámú, súlyos jogsértést és egyébként nem deklarált semmilyen mércét a jogszerű munkáltatói magatartásra. Logikailag arra az álláspontra helyezkedett, hogy nagyszámú munkavállaló csoportos jogsértése esetén a munkáltatónak gyakorlatilag nem lehet eszköze a jogviszony megszüntetése még akkor sem, ha az egyébként rendkívül súlyos mulasztásokban testesül meg. Ez a logika az alperes szerint tarthatatlan és a jogerős ítélet sem rögzítette, hogy melyek lettek volna azok a törvényes szempontok, amelyeket az alperesnek meg kellett volna tartania, ami szintén ellentétes a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében, az ítélet indokolása körében előírt követelménnyel.

[60] Álláspontja szerint a kötelezettségszegés jelentős mérté nyilvánvalóan a kötelezettségszegés súlyához, annak időtartamához, ismétlődő jellegéhez, a mulasztással összefüggő körülmények jelentőségéhez igazodik, e szempontok alapján ítélt meg. Nem függ a kötelezettségszegők számától, és attól sem, hogy a közel azonos mértékű kötelezettségszegést megvalósító személyek közül kivel szemben alkalmaznak jogkövetkezményt. Amennyiben a jelentős mérték megvalósulása valamely személlyel szemben a rendkívüli felmentés jogkövetkezményét megalapozza, azt nem teszi jogszerűtlenné az a körülmény, hogy más hasonló mértékű kötelezettségszegő magatartást tanúsító személlyel szemben nem alkalmazták.

[61] Az alperes további érvelése szerint a felperesek fellebbezése az Mt. 7. § (1) bekezdését, vagyis a joggal való visszaélést nem érintette, ezért a másodfokú bíróság e körben a Pp. 2. § (2) bekezdésének megsértésével túlterjeszkedett a fellebbezési kérelmen. Ez a hiba olyan, az ítélet érdemére súlyosan kiható eljárási szabálysértés, amely a Pp. 424. § (3) bekezdésének alkalmazását kell, hogy maga után vonja. E körben utalt a Kúria Gfv.30.298/2024/6. számú ítéletében kifejtettekre is.

[62] Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet [131]-[133] pontjának rendelkezései nem felelnek meg a jelen jogvitára irányadó, 2022. december 31-ig hatályos Mt. 7. § (3) bekezdésének sem. A perbeli esetben az Mt. 7. § (1) bekezdés második mondata a vizsgálat tárgya, amely szerint a visszaélő magatartás állítása és bizonyítása a felperesek bizonyítási érdeke volt. A felperesek ugyanakkor a perben nem állították, hogy velük szemben azért valósult volna meg a joggal való visszaélés, mert nem a felperesek voltak a legtöbbet mulasztó pedagógusok, ahogy a körben sem tettek állítást, hogy ha nem ez, akkor mi volt az a kiválasztási szempontrendszer, amely miatt az alperes a jogviszonyukat megszüntette. Mindezek okán a jogerős ítélet túlterjeszkedett a kereseti kérelmen is, megsértve a Pp. 2. § (2) bekezdését.

[63] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet eltér az Mfv.II.10.114/2014/6. számú döntésben foglaltaktól, továbbá ellentétes a Kúria Mfv.I.10.715/2016/1. számú döntésével is. A másodfokú bíróság nem adta magyarázatát annak sem, hogy miért tért el az elsőfokú bíróság döntésétől annak ellenére, hogy konkrét visszaélésszerű magatartást a felperesi állítás sem támasztott alá. Mindez sérti a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakat. Nem értékelte azt az elsőfokú ítéletben kifejtett álláspontot sem, hogy a rendkívüli felmentés jogának rendeltetése éppen az, hogy a munkaügyi jogsértéseket szankcionálja, illetve generális prevenciós hatást érjen el a kollegák körében annak érdekében, hogy tartózkodjanak a hasonló jogsértésektől.

[64] A felperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes felülvizsgálati perköltségben történő marasztalását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

[65] A Kúria előrebocsátja, hogy az adott ügyben Pp. 523. § (1) bekezdése nem zárja ki a felülvizsgálatot. Az alperes szükségtelenül terjesztett elő engedélyezés iránti kérelmet, ezért a Kúria a következetes gyakorlata (Kúria Gfv.V.30.143/2023/6., Pfv.IV.20.363/2025/7.) alapján mellőzte az engedélyezés iránti kérelem elbírálását.

[66] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[67] Az alperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint megalapozott.

[68] Az alperes a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja körében tévesen hivatkozott a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja megsértésére.

[69] A Kúria ugyanakkor megállapította, hogy a jogerős ítélet indokolása az érdemi döntésre kiható módon jogszabálysértő, sérti a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltakat, mert annak indokolásából nem tűnik ki egyértelműen, hogy a másodfokú bíróság a rendkívüli felmentéseket azért találta jogellenesnek, mert azok a tételes jogba, a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjába ütköznek, vagy azért, mert azok az Mt. 7. § (1) bekezdése szerint – a kiválasztás szempontjainak hiánya miatt – joggal való visszaélésnek minősülnek.

[70] A másodfokú ítélet [131] bekezdésében foglaltak azt a súlyos tévedést tükrözik, hogy a másodfokú bíróság lényegében ugyanazon körülményeket a felperesek által vagylagosan előterjesztett mindkét jogalap körében értékelte.

[71] A Kúria több precedens határozatával megerősíti a joggal való visszaélés tilalmának megsértésével kapcsolatos munkaügyi perekben felmerült egyes kérdésekről szóló 5/2017. (XI. 28.) KMK vélemény 1. pontja szerint valamely joggyakorlás nem lehet tételes jogszabályba ütközés miatt jogellenes és egyben a joggal való visszaélés tilalmába ütköző. Ezért a jogerős ítélet indokolásában megállapított jogalapok megalapozottságát a Kúria külön-külön vizsgálta.

[72] A perben irányadó tényállás szerint az alperes a felperesek közalkalmazotti jogviszonyát a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján minősített kötelezettségszegésre hivatkozással azért szüntette meg, mert a felperesek a polgári engedetlenség keretében gyakorolt tiltakozásuk alatt nem tettek eleget a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségüknek, az I. rendű felperes írásbeli figyelmeztetés ellenére 5 munkanapon 16 órát, a II. rendű felperes 22 órát mulasztott. A felperesek a keresetükben – egyebek mellett – a felmentés indokolásának jogszerűségét kifogásolták, valamint az alperes joggal való visszaélésére hivatkoztak. Az eljáró bíróságok a két jogalap esetében eltérő következtetésre jutottak: az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes intézkedése megfelelt a rendkívüli felmentés konjunktív feltételeinek, míg a jogerős ítélet szerint a felperesek kötelezettségszegése nem volt jelentős mértékű, ezért az jogszabályba ütközés miatt jogellenes. Az elsőfokú ítélet szerint az alperes joggyakorlása során nem valósított meg joggal való visszaélést sem, ugyanakkor a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet evvel ellentétes álláspontra jutott.

[73] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapján a Kúriának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az adott esetben az I. és a II. rendű felperes rendkívüli felmentése megfelelt-e a törvényi feltételeknek.

[74] A Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendkívüli felmentés három konjunktív feltétele a munkaviszonyból (közalkalmazotti jogviszonyból) származó lényeges kötelezettség szándékos vagy súlyos gondatlansággal történő jelentős mértékű megszegése.

[75] A rendkívüli felmentésekben felhívott Mt. 52. §-a a közalkalmazotti jogviszonyokban a Kjt. 2. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó. Az Mt. 52. §-át az Mt. 8. fejezete az „Alapvető kötelezettségek” körében szabályozza. Ezért a b) pont szerinti munkavégzés céljából munkára képes állapotban a munkáltató rendelkezésére állás és a c) pont szerinti személyes munkavégzés a munkavállalók legalapvetőbb kötelezettsége közé tartozik. Az eljárás során igazolást nyert, hogy a felperesek ezen alapvető kötelezettségüket megszegték azzal, hogy nem vették fel a munkát, nem folytattak az adott napokon oktatási-nevelési tevékenységet.

[76] A perbelivel lényegében azonos tényállású ügyben a Kúria a 2025. október 1-én meghozott Mfv.IV.10.059/2025/4. számú ítéletével már döntést hozott, amely álláspontját a jelen ügy megítélésénél is irányadónak tekint. Az eljáró bíróságok jelen ügyben is egyezően állapították meg, hogy a felperesek szándékosan lényeges kötelezettségszegést követtek el. Annak a jelentős mértékére nézve a Kúria a fenti precedens határozatában kifejtettek szerint foglalt állást.

[77] A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában jóllehet egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy az alperes a vitatott intézkedéseivel a szabályszegő magatartásoknak nem a véleménynyilvánító jellegére, hanem a munkabeszüntető, kötelezettszegő aspektusára reagált, ennek ellenére a jelentős mérték értékelése során elsődlegesen a mozgalom közéleti ügyben nyilvánított véleményét, a felperesek jószándékát, jobbító motívumát emelte ki.

[78] A Kúria nem vonja kétségbe a másodfokú ítélet [124] bekezdésében értékelteket, a felperesek közösség érdekében tett jószándékú fellépését, a munkaügyi pernek azonban nem lehet tárgya a közösség érdekében tett erőfeszítések minősítése, annak helyessége tekintetében való állásfoglalás. Az alperes ugyan dönthetett volna úgy, hogy a továbbiakban is tolerálja a felperesek mulasztását, de ez az adott helyzetben – amikor a polgári engedetlenségben résztvevők a gördülő rendszerben folytatott munkabeszüntetés folytatását 2022. december 20-ig vetítették előre – ez nem volt elvárható. A felperesekkel szembeni intézkedések jogszerűségét a munkajog irányadó szabályai szerint kellett elbírálni.

[79] A 2022/2023-as tanév kezdetén a felperesek polgári engedetlenségben vettek részt, amelynek keretében az órarendben számukra meghatározott tanítási órák megtartását megtagadták, munkavégzési kötelezettségüknek szándékosan nem tettek eleget. A polgári engedetlenség fogalmát a Vtv.15. §-ához fűzött javaslat indokolása a következőképpen fogalmazta meg: „a munkabeszüntetéssel összefüggésben felmerülő kérdés, hogy az sztrájknak vagy polgári engedetlenségnek tekinthető. A polgári engedetlenség nem jogi kategória, azt a magyar jogrendszer nem szabályozza, jellegéből adódóan nem is a munka világához kapcsolódó jogintézmény, hanem a politikai megnyilvánulás egyik eszköze. A munkavállalók munkavégzéssel, munkafeltételekkel, bérezéssel kapcsolatos követeléseinek nyomatékosítására szolgáló eszköz a törvényben szabályozott sztrájkjog gyakorlása. A munka felvételének más okból történő megtagadása munkajogi következményekkel jár. A törvény ezért a munkavégzési kötelezettségének eleget nem tevő, a köznevelési intézményben foglalkoztatott közalkalmazottal, munkavállalóval szemben alkalmazható jogkövetkezményeket is szabályozza”.

[80] A köznevelési intézményben foglalkoztatottak foglalkoztatási jogviszonyára a perbeli időben a Kjt. és az Mt. vonatkozott. Valamennyi jogállási törvény rendelkezik a munkavégzési kötelezettségről, annak elmulasztásának következményeiről. A Kjt. és az Mt. is lehetővé teszi a munkáltatók számára, hogy a jogviszonyból származó lényeges kötelezettségek megszegése esetén – egyéb törvényi feltételeket betartva – a munkáltató rendkívüli felmentéssel, vagy azonnali hatályú felmondással megszüntesse a jogviszonyt.

[81] A felperesek közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetését (2022. november 30.) követően hozta meg az Alkotmánybíróság az 1/2023. (I. 4.) AB határozatot, amely szerint az Alkotmánybíróság a Vtv. 14. §-a és 15. §-a Alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt, valamint a Vtv. 14. §-a és 15. §-a nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasította.

[82] Az Alkotmánybíróság kimondta: a „Vtv. szabályai a minimális szolgáltatások elemeinek és kereteinek meghatározásával egy-egy intézményen belül korlátozhatják a sztrájkban résztvevő munka beszüntetésének tartamát és tartalmát”. Kiemelte azonban az Alkotmánybíróság, hogy „ezek a korlátozások nem lehetetlenítik el a sztrájkjog gyakorlását. Nincs arról szó, hogy a tanárokat megfosztották volna a támadott rendelkezések a sztrájkjogtól” {AB határozat Indokolás [44]}.

[83] Az Alkotmánybíróság megállapította: „a köznevelési intézményekben a sztrájkjog korlátozása legitim célból, a szükséges mértékben és a vele szemben védelemre szoruló alapvető jogok, alkotmányos érték kiegyensúlyozott figyelembevételével, azaz arányosan történt. A Vtv.-nek a még elégséges szolgáltatást szabályozó rendelkezései összhangban állnak az Alaptörvény XVII. cikk (2) bekezdésével” {AB határozat Indokolás [46]}.

[84] Az Alkotmánybíróság a perbelivel lényegében azonos tényállású, a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.223/2024/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasító IV/1265/2025. számú határozatának indokolásában kifejtette: „A polgári engedetlenség egy jogon kívüli jelenség, abban az értelemben, hogy azt a feltételezett közérdek érvényesítésének és a vélemény kinyilvánításának eszközeként a jog nem ismeri el, azt sem nem engedi, sem önmagában ilyenként nevesítve nem tiltja. Ugyanakkor a jelenség lényege, hogy az abban résztvevők szándékosan tanúsítanak jogszabálysértő magatartást, kifejezetten annak tudatában, hogy ennek rájuk nézve hátrányos jogkövetkezményei lehetnek, és ezt a hátrányt kifejezetten vállalva teszik, amit tesznek. A cselekvés külső megjelenésének jogilag megragadható lényege nem a szólas(közlés), hanem a jogszabálysértés, a jogellenes magatartás tanúsítása. Ilyenként nem tartozik a véleménynyilvánítás szabadságának védelmi körébe. A jogsértő magatartással szemben alkalmazott jogkövetkezmény nem lehet jogellenes.” {AB határozat indokolás [30]}. „Alkotmányosan nem igazolható az indítványozók azon elvárása, hogy a jogellenes munkabeszüntetésüket, a munka megtagadását a véleménynyilvánítás védelmi körébe tartozónak ismerjék el a bíróságok. Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése a véleménynyilvánítás szabadságának jogát biztosítja. Ennek védelmi körébe a közlésben (szólas, írás, képesítés, mutatas stb.) megnyilvánuló magatartás, joggyakorlas tartozik bele, de ezen védelmet nem igényelheti a jog által kifejezetten tiltott, vagy kötelezettségszegőnek minősített egyéb magatartás. Az indítványozók nem jogot gyakoroltak, hanem jogszabálysértő magatartást tanúsítottak” {Indokolás [40] bekezdés}.

[85] A Kúria az Mfv.10.059/2025/4. számú precedens határozatában kimondta: a sztrájk a munkabeszüntetés törvényben megengedett és szabályozott jogszerű formája, a felperesek azonban tudatosan tagadták meg a törvénynek történő engedelmességet, azaz az önkéntes jogkövetést tudatosan, a közalkalmazotti jogviszonyukból eredő alapvető kötelezettségüket szegték meg. Ennek jelentősége mérlegelésekor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a

munkaviszony (közalkalmazotti jogviszony) nem jogilag mellérendeltségi helyzetben lévő, egyenjogú személyek között jön létre.

[86] A foglalkoztatási jogviszonyokat alapvetően a felek egyenlőtlensége, az alá-fölérendeltségi viszony jellemzi, a közalkalmazotti jogviszonyból fakadó szabályok a közalkalmazott cselekvési autonómiáját, így magatartását és véleményét szükségszerűen korlátozzák (Kúria Mfv.10.014/2024/5.).

[87] Az Alaptörvény XVII. cikk (2) bekezdése – a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (Sztrájkvt.) keretei között – garantálja a munkavállalók munkabeszüntetéshez való jogát. A Sztrájkvt. 1. § (1) bekezdése szerint a dolgozókat a gazdasági és szociális érdekeik biztosítására – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – megilleti a sztrájk joga. A munkajog a sztrájkot tekinti a munkáltatóval szembeni nyomásgyakorlás, érdekérvényesítés végső formájának. A foglalkoztatási jogviszonyokban ezért a munkabeszüntetés, mint a véleménynyilvánítás egyik formája, a Sztrájkvt. rendelkezéseinek betartásával alkalmazható jogszerűen. A sztrájkban való részvétel miatt a munkavállalót hátrány nem érheti. A sztrájkon kívüli munkabeszüntetésre a jogállási törvények általános szabályai az irányadók.

[88] A munkavégzési kötelezettség többszöri szándékos megszegése a Kúria irányadó határozatai szerint lényeges kötelezettség jelentős mértékű megszegését jelenti, amely megalapozza a jogviszony azonnali hatályú megszüntetését.

[89] Az adott ügyben a felperesek fennálló foglalkoztatási jogviszonyban, tehát egy függő helyzetben, a törvény által kógensen előírt alapvető kötelezettségüket szegték meg, a munkáltató konkrét írásbeli és szóbeli figyelmeztetését követően. A véleménynyilvánításukra lehetőséget biztosító, a törvény által szabályozott sztrájk tudatos félretételével és egy jogon kívüli eszközzel történő véleménynyilvánítás még a felek jóhiszemősége esetén sem maradhat értékelés nélkül.

[90] A sztrájktörvény rendelkezéseit figyelmen kívül hagyó munkabeszüntetés a foglalkoztatási jogviszonyokban nem minősülhet a véleménynyilvánítás jogszerű formájának, ezért annak munkáltatói figyelmeztetést követő alkalmazása megalapozhatja a jogviszony azonnali hatályú megszüntetését.

[91] Nem megalapozott a másodfokú bíróság azon álláspontja sem, hogy a munkabeszüntetés következménye, a tanulók jogainak veszélyeztetése nem kizárólag a felperesek, hanem az engedetlenségi akcióban résztvevő valamennyi pedagógus magatartásának együttes következménye volt. Ez az érvelés azért nem foghat helyt, mert a felperesek munkamegtagadása önmagában is alkalmas volt a tanulók jogainak veszélyeztetésére, a bíróság feladata pedig e lényeges kötelezettségszegés értékelése volt. Az a körülmény, hogy a polgári engedetlenség időpontját a felperesek, illetőleg az iskola vezetése előre jelezte a diákok és a szülők számára, valamint az I. rendű felperes tantermen kívüli önálló feladatokat határozott meg a diákok számára, legfeljebb enyhítette a jogsértés következményét, azonban azt teljes mértékben nem annulálta.

[92] Megalapozatlanul állapította meg a jogerős ítélet azt is, hogy a kötelezettségszegés jelentős mértékének megállapítása ellen ható tényező volt az is, hogy az alperes olyan közalkalmazottak jogviszonyát szüntette meg, akiknél volt nagyobb számban, vagy legalább olyan számban tanórát elmulasztó pedagógus, akikkel szemben a legsúlyosabb jogkövetkezmény alkalmazására nem került sor.

[93] A Kúria hangsúlyozza, hogy a peradatok szerint a felperesek a legtöbb órát elmulasztó pedagógusok közé tartoztak, amit maguk sem vitattak. Az a körülmény pedig, hogy a velük teljesen vagy részben azonos óraszámban mulasztó közalkalmazottak jogviszonyát a munkáltató nem szüntette meg, a kötelezettségszegés jelentős mértékének hiányát nem alkalmas igazolni. Az alperesnek az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdésében

deklarált oktatáshoz való jog biztosítása érdekében kötelezettsége a tanítás zavartalan működését fenntartani, ezért diszkrecionális jogkörében dönthet úgy, hogy az azonos vagy közel azonos mértékű kötelezettségszegést elkövetők közül csak egyesek jogviszonyát szünteti meg. Az eljáró bíróságoknak az adott felek közötti jogvitát kellett elbírálnia, a felperesek nem vitatott kötelezettségszegését a munkajog szabályai szerint kellett értékelniük. A munkáltató mérlegelési körébe tartozott nemcsak a legtöbb órát engedetlenkedők közül azok kiválasztása, akikkel szemben szankciót alkalmaz, hanem annak eldöntése is, hogy objektív körülmények, vagyis az oktatás folyamatossága milyen mértékben engedi e szankciók alkalmazását számára. A jogviszony megszüntetése ugyanis nemcsak az érintettekkel szemben jelent hátrányos következményt, hanem objektíve visszatartó erővel is rendelkezik (rendelkezhet) a többi jogsértést tanúsítóval szemben, egy erőteljes figyelemfelhívás az írásbeli figyelmeztetéseket követően arra, hogy a kifogásolt magatartás folytatása a legsúlyosabb munkáltatói jogkövetkezményt eredményezheti. Ezzel összefüggésben pedig az alperes jogviszony megszüntetése nem minősülhet pusztán a kiválasztás szempontjai miatt jogellenesnek. Helytállóan hívta fel az elsőfokú bíróság a Kúria Mfv.10.715/2016. számú precedens határozatát, amely szerint az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét nem érinti, ha más munkavállalóval szemben hasonló kötelezettségszegés miatt a munkáltató nem alkalmaz jogkövetkezményt.

[94] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozottan panaszolta a joggal való visszaélés megállapítását is. Egyetértett a Kúria az alperes azon felülvizsgálati érvelésével, hogy a másodfokú bíróság fellebbezési kérelem hiányában döntött a joggal való visszaélés megállapításáról, amely a Pp. 2. § (2) bekezdésébe ütköző és az ügy érdemére kiható eljárásjogi jogszabálysértés. A felperesek a fellebbezésükben ugyan sérelmezték a kiválasztás szempontjait, de nem a joggal való visszaélés részeként.

[95] A Kúria emellett hangsúlyozza, hogy a jogerős ítélet a kiválasztási szempontrendszer hiányát tévesen a jelentős mérték ellen ható szempontként és egyidejűleg „kivételesen” a munkáltató joggal való visszaélését alátámasztó körülményként is értékelte. A joggal való visszaélés tilalmának megsértése azonban csak akkor állapítható meg, ha valamely alanyi jog gyakorlása formálisan jogszerűen történt. Ha a perben az arra hivatkozó felek nem bizonyítják, hogy a munkáltatói intézkedés hátrány okozására irányult, fel sem merülhet a joggal való visszaélés megállapíthatósága (Kúria Mfv.10.114/2014/5.).

[96] A fentiekre tekintettel a Kúria szerint a másodfokú bíróság jogszabálysértően jutott arra a következtetésre, hogy az alperes rendkívüli felmentései jogellenesek voltak, ezért a jogerős ítéletet a Kúria Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[97] I. A Sztrájkvtv. rendelkezéseit figyelmen kívül hagyó munkabeszüntetés a foglalkoztatási jogviszonyokban nem minősülhet a véleménynyilvánítás jogszerű formájának, ezért annak munkáltatói figyelmeztetést követő alkalmazása megalapozhatja a jogviszony azonnali hatályú megszüntetését.

II. Ha többen együtt követnek el szándékosan lényeges kötelezettségszegést, az annak szankciójaként alkalmazott munkáltatói intézkedés során a kiválasztás akkor hathat ki az intézkedés jogszerűségére, ha az diszkriminatív, joggal való visszaélésnek minősül vagy a lényegesen kisebb mértékű kötelezettségszegést a munkáltató súlyosan szankcionálta. A

munkavállaló megalapozottan nem hivatkozhat arra, hogy azonos vagy közel azonos kötelezettségzegés esetén a munkáltató miért nem szüntette meg a másik munkavállaló munkaviszonyát is, illetve miért csak vele szemben intézkedett. Ez a körülmény az intézkedés jogszerűségét nem érinti.

Záró rész

[98] A pervesztes felperesek a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelesek az alperes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a Kúria a másodfokú és felülvizsgálati eljárásban irányadó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[99] A felülvizsgálati eljárás illetékét – a felperesek munkavállalói költségkedvezményére tekintettel – a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[100] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[101] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2025. december 10.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

tisztviselő